

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KI SEITZEI • MAAMAR 1

כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך...

Lorsque tu partiras en
guerre contre tes ennemis

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-seitzei/1/

1 כי תצא למלחמה על אויביך ונתנו ה' אלהיך בידך ושבת שבי וגו'. הנה איתא בזהר שעת צלותא שעת קרבא וכתוב אשר לקחת מיד האמורי בחרבי ובקשתי ות"א [ותרגום אונקלוס] בצלותי ובבעותי.

«Lorsque tu partiras en guerre contre tes ennemis, et que Havaya ton D.ieu le livrera entre tes mains, et que tu feras prisonniers ceux qu'il a capturés», etc. Or, il est dit dans le Zohar: «Le temps de la prière est un temps de combat.» Et il est écrit: «ce que j'ai pris à la main de l'Amoréen avec mon épée et mon arc», et le Targoum Onkelos traduit: «par ma prière et par ma supplication.»

2 ולהבין מה ענין המלחמה בתפלה וגם למה מתפללים בכל יום. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] תפלות כנגד תמידין תקנום.

Pour comprendre en quoi consiste le combat dans la prière, et aussi pourquoi nous prions chaque jour : nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Les prières furent instituées en correspondance avec les offrandes perpétuelles (temidin). »

והענין כדכתיב את קרבני לחמי לאשי שהיו מקריבין הקרבן בזמן בית המקדש לעולה ע"ג [על גבי] המזבח ממין הבהמה כדי שתירד אש מן השמים ותאכל את העולה.

L'explication est la suivante. Il est écrit : « Mon offrande, mon pain pour mes feux » : à l'époque du Saint Temple, on offrait le sacrifice en holocauste sur l'autel, en prenant un animal, afin qu'un feu descende du ciel et consume l'holocauste.

כי חיות נפש הבהמית היא יסודה מיסוד האש כי ד' בחי' דצח"מ [דומם צומח חי מדבר] הם כנגד ד' בחי' ארמ"ע [אש רוח מים עפר] ובחי' אש הוא בחי' נפש החי ובחי' רוח הוא בחי' מדבר

Car la force vitale de l'âme animale a pour fondement l'élément du feu. En effet, les quatre catégories — minéral, végétal, animal et parlant — correspondent aux quatre éléments : feu, air, eau et terre. Le feu correspond au niveau de l'âme de l'animal (néfesh ha'hai), et l'air (roua'h), au niveau de l'être parlant,

כדכתיב ויהי האדם לנפש חיה ות"א [ותרגום אונקלוס] לרוח ממללא וכשהיה יורד אש מן השמים היה נכלל אש שלמטה באש שלמעלה ובחי' אש שלמעלה ג"כ הוא בחי' בהמה וחיה ושרשן במרכבה העליונה פני אריה פני שור כו'.

comme il est écrit : « Et l'homme devint un être vivant », qu'Onkelos traduit par « un esprit parlant ». Lorsque le feu descendait du ciel, le feu d'en bas était absorbé dans le feu d'en haut. Et le feu d'en haut relève lui aussi du niveau de l'animal domestique et de la bête sauvage (behemah ve'-hayah), dont la racine se trouve dans le Char céleste : « la face d'un lion, la face d'un bœuf », etc.

3 וזהו אריה דאכיל קרבנין כו'. ומשחרב בית המקדש תקנו אנשי כנסת הגדולה התפלה שיקריב כ"א נפשו הבהמית להעלותה ולקשרה בשרשה

C'est là [le sens de] «le lion qui dévore les sacrifices», etc. Depuis la destruction du Saint Temple, les hommes de la Grande Assemblée instituèrent la prière, afin que chacun offre son âme animale, l'élève et la rattache à sa racine,

שהיא ג"כ מיסוד האש ומקור חוצבה ויסודתה בהררי קדש מרכבה העליונה פני אריה פני שור כו'

car elle aussi relève de l'élément du feu, et sa source, d'où elle a été taillée, ainsi que son fondement, se trouvent «dans les montagnes saintes»: le Char supérieur, «le visage d'un lion, le visage d'un bœuf», etc.

אלא שלאחר ירידת והשתלשלות והתלבשות בע"ש [בעי שרים] שמרי האופנים נמשך תענוגי העולם הזה והכח המתאווה שהוא ג"כ בחי' חמימות האש וגם היצה"ר [היצר הרע] הוא אש זר דולק

Seulement, après être descendue, avoir été entraînée dans l'enchaînement descendant et s'être vêtue dans les soixante-dix princes, les scories des Ofanim, elle a donné naissance aux plaisirs de ce monde et à la force du désir, qui est elle aussi une sorte de chaleur du feu; le mauvais penchant est également un feu étranger qui brûle.

וצריך להעלות נפש הבהמית לשרשה בחי' אש שלמעלה ולהתכלל בבחי' מרכבה העליונה בחי' אש אוכלה אש לכלות ולשרוף כח המתאווה והאש שלמטה בתענוגות בני אדם בעוה"ז שלא לילך בהם

Il faut donc élever l'âme animale jusqu'à sa racine, le feu d'en haut, et [la] faire s'intégrer au Char supérieur, au niveau du «feu qui consume le feu», afin de consumer et de brûler la force du désir et le feu d'en bas, celui des plaisirs des hommes en ce monde, pour ne pas les poursuivre

אלא בקרירות ולהפך מהיפך להיות כח המתאווה ברשפי אש שלהבת לדבקה באלהים חיים (ועמ"ש מזה בד"ה בפי' נסכים בפי' שלח).

mais avec froideur; et renverser [cette force], d'un extrême à son opposé, pour que la force du désir devienne des éclairs ardents, une flamme, afin de s'attacher au Dieu vivant. (Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Dans la section des libations», dans la Paracha Chelah.)

והנה בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו וצריך בכל יום להמשיך בחי' אש שלמעלה.

Or, chaque jour, le penchant de l'homme prend le dessus sur lui; il faut donc chaque jour attirer le feu d'en haut.

כי הנה כתיב ימים יוצרו שיש מספר וקצבה לשני חיי האדם ימי שנותינו בהם שבעים שנה כו'

Car il est écrit : « Les jours furent façonnés » ; les années de la vie de l'homme ont un nombre et une mesure fixés : « Les jours de nos années sont de soixante-dix ans », etc.

ולא נתנו לנפשו האלהית שבקרבנו כי הנשמה אינה צריכה תיקון לעצמה הואיל והיא נצחית ואינה מתלבשת בבחי' זמן

Et ils ne furent pas accordés à son âme divine intérieure, car l'âme (nechama) n'a besoin d'aucune rectification pour elle-même, puisqu'elle est éternelle et ne se vêt pas dans le temps ;

אלא מתאחדת במקור חוצבה כאור א"ס ב"ה כמ"ש (ד"ה [דברי הימים] א' ס"י ד' כ"ג) עם המלך במלאכתו ישבו שם ועיין ברבות בראשית פרשה ח' ובמדרש רות פ"ב [פרק ב']

mais elle est unie à la source dont elle a été taillée, dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, comme il est écrit (I Chroniques, chapitre 4, [verset] 23) : « Avec le Roi, dans Son ouvrage, ils demeurèrent là » ; voir aussi [Midrach] Rabba sur Berechit, section 8, et le Midrach de Ruth, chapitre 2 ;

כי היא לא נלקחה מבחי' פני אריה ושור כו' כנפש הבהמית שבאדם אלא מבחי' ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו'

car elle ne provient pas du niveau de la face du lion et du bœuf, etc., comme l'âme animale chez l'homme, mais du niveau de « et sur la ressemblance du trône, une ressemblance ayant l'apparence d'un homme », etc.

ורוח האדם היא העולה למעלה כו' ורוח הבהמה יורדת למטה לארץ שהוא מבחי' הארץ העליונה כמ"ש והארץ הדום רגלי

Et « l'esprit de l'homme est celui qui monte », etc., tandis que « l'esprit de la bête descend vers la terre », car il relève du niveau de la terre supérieure, comme il est écrit : « et la terre est mon marchepied »

(עמ"ש בד"ה וספרתם לכם בענין עומר שעורים מאכל בהמה ועיין ברבות ס"פ האזינו ובבראשית פ"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד])

(Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Vous compterez pour vous », au sujet de l'Omer d'orge, aliment des animaux ; voir aussi [Midrach] Rabba à la fin de la Paracha Haazinou, et sur Berechit, section 14),

משא"כ רוח האדם היא בבליי מלעה מעלה וגבוה מעל גבוה כוי ועי מ"ש בענין והרוח תשוב בד"ה האזינו השמים

tandis que l'esprit de l'homme relève de « plus haut, toujours plus haut », et de « plus élevé que celui qui est élevé », etc. Voir aussi ce qui est écrit au sujet de « et l'esprit retournera » dans le discours commençant par « Cieux, prêtez l'oreille ».

אלא מספר חיי האדם ניתן להתלבש בו נפשו הבהמית ושניו קצובים לו במספר ששערה חכמתו יתברך

Mais le nombre des jours de la vie d'une personne est fixé pour que son âme animale y soit revêtue, et ses années lui sont imparties selon un nombre mesuré par Sa sagesse, béni soit-Il,

שיוכל לשאת בנפשו להעלות ממנה כ"כ [כל כך] כחות וניצוצים שנפלו שמה בשבירת הכלים ובכל יום נתעלה נצוץ וכח חדש (ועמ"ש מזה בפ' בחקותי בד"ה מבואר בע"ח [בעץ חיים]):

en fonction de ce qu'il peut porter en son âme, afin d'en élever autant de forces et d'étincelles tombées là lors du brisement des réceptacles ; et chaque jour, une nouvelle étincelle et une nouvelle force sont élevées. (Voir ce qui est écrit à ce sujet dans la Paracha Be'houkotaï, dans le discours commençant par « Il est expliqué dans Etz 'Haïm ».)

4 ב והנה כדי שתדע ותמשך בחי' אש שלמעלה מצוה להביא מן ההדיוט ע"י אתערותא דלתתא

2. Or, afin que le feu d'en haut descende et soit attiré vers le bas, «il est une mitsva d'apporter [du feu] d'une source ordinaire», par un éveil d'en bas ;

והיינו ע"י התבוננות במקור חוצבה ושרשה במרכבה העליונה שממנה נלקח הכח המתאווה שבנפשו הבהמית כנ"ל.

c'est-à-dire par la contemplation de la source d'où il a été taillé et de sa racine dans le Char céleste, d'où fut tirée la force du désir de son âme animale, comme mentionné plus haut :

איך שהם בטלים בבחי' מרכבה וכסא לגבי דמות אדם שעל הכסא וזעים וחלים מחיל כסא ומתלהבים ומתלהטים בלהבת ושללהבת רשפי אש ליבטל ולהכלל באור ה' השופע

comment ils sont annulés, tels un char et un trône, devant la forme d'un homme qui se trouve sur le trône, comment ils tremblent et frémissent du tremblement du trône, et sont enflammés et embrasés par des flammes et des langues de feu ardentes, afin d'être annulés et absorbés dans la lumière de D.ieu qui se répand

עליהם וממילא יאיר אור האהבה גם על כח המתאווה שבנפשו הבהמית שנלקח משם לעורר לכו להיות נעתק מתענוגים גשמיים אשר נשקע בהם ולהיות נמשך אחר שרשו להבטל ולהכלל באור ה'

sur eux. Dès lors, la lumière de l'amour brillera également sur la force du désir de son âme animale, qui a été tirée de là, éveillant son cœur à se détacher des plaisirs physiques dans lesquels il est enfoncé et à être attiré vers sa racine, afin d'être annulé et absorbé dans la lumière de D.ieu.

ולכן תקנו אכנה"ג [אנשי כנסת הגדולה] ברכות ק"ש [קריאת שמע] שתים לפניו ברכת יוצר אור ששם נאמר ונשנה באריכות סדר המלאכים ושרפים וחיות איך השם בטלים לאורו ית' ויוצר משרתים ואש משרתיו כו'.

C'est pourquoi les hommes de la Grande Assemblée instituèrent deux bénédictions avant le Chema: la bénédiction Yotzer Or, où l'ordre des anges, des Séraphins et des 'Hayot est énoncé et repris longuement, ainsi que la manière dont ils sont annulés devant Sa lumière, béni soit-Il: «Il forme des serviteurs» et «dont les serviteurs», etc.

יוצר משרתים שכמה אלף ורבוא רבבות נבראים בכל יום ומחמת תוקף אהבתם כאש בוערת כלים ונשרפים וחוזרים ומתחדשים ואשר משרתיו מששת ימי בראשית כמה אלף ורבוא רבבות בגדוד א' ולגדודיו אין מספר

«Il forme des serviteurs»: plusieurs milliers et des myriades de myriades sont créés chaque jour; et, sous l'effet de l'intensité de leur amour, semblable à un feu ardent, ils expirent et sont consommés, puis sont renouvelés. «Et dont les serviteurs»: [ceux qui existent] depuis les six jours de la Création, plusieurs milliers et des myriades de myriades dans une seule troupe, et ses troupes sont innombrables,

כדכתיב היש מספר לגדודיו כדמשני בגמרא וכולם מעריצים ומקדישים כו' מחמת השגתם שיודעים ומשיגים שחיותם וקיומם הנמשך להם מאתו ית' הוא מבחי' שמו לבד

comme il est écrit: «Ses troupes sont-elles dénombrables?», comme la Guemara le résout. Et tous «proclament et sanctifient», etc., en raison de leur compréhension: ils savent et comprennent que leur force vitale et leur existence, qui leur sont accordées par Lui, béni soit-Il, proviennent uniquement du niveau de Son Nom,

כמו עד"מ שמו של אדם שאינו עצם מעצמותו כלל אלא איזה בחי' הארה והתפשטות ממנו

tout comme, à titre d'analogie, le nom d'une personne ne fait nullement partie de son essence; il n'est qu'un certain rayonnement et un prolongement qui viennent d'elle,

כדי שיוכל זולתו לקרוא לו בשמו ונקרא אור א"ס ב"ה כלומר הארה ממנו בלבד כאור וזיו המתפשט מן השמש וכמ"ש במ"א ואומרים קדוש כלומר שהוא מובדל מהם ואינו מתלבש בהם בבחי' גילוי כי

afin qu'un autre puisse l'appeler par son nom. Et on l'appelle «la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il», c'est-à-dire seulement un rayonnement venant de Lui, comme la lumière et l'éclat qui se répandent du soleil, comme cela est expliqué ailleurs. Et ils disent «Saint», c'est-à-dire qu'Il est séparé d'eux et ne s'habille pas en eux de manière révélée. Car

הנה כתיב מלכותך מלכות כל עולמים שכל חיות המתפשט מאור א"ס ב"ה להחיות כל הנבראים להיות ממלא כל עלמין אינו כדרך הנשמה המחיה וממלא כל הגוף

Or, il est écrit : «Ta royauté est une royauté sur tous les mondes» : toute la force vitale qui se répand de la Lumière infinie, béni soit-Il, pour donner vie à toutes les créatures, afin d'être [la lumière qui] remplit tous les mondes (memalé kol almin), n'est pas semblable à l'âme qui donne vie à tout le corps et le remplit,

שהיא מתלבשת בתוכו והיא מתפעלת ממקרי הגוף משא"כ בו ית' אני ה' לא שניתי כתיב ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא כו'

car [l'âme] s'habille en lui et est affectée par ce qui arrive au corps. Il n'en va pas ainsi de Lui, béni soit-Il : «Moi, Havaya, je n'ai pas changé», est-il écrit ; et «Tu es Lui avant que le monde ne soit créé, et Tu es Lui», etc.

אלא שכל העולמות מקבלים חיותם ושפעם וקיומם מבחי' מלכותו בלבד שהוא בחי' התפשטות והארה ממנו ולחוץ.

Au contraire, tous les mondes reçoivent leur force vitale, leur flux et leur existence uniquement du niveau de Sa souveraineté (Mal'hout), qui est un niveau d'extension et de rayonnement venant de Lui vers l'extérieur.

5 וכמו למשל מבשרי אחזה אלוה שגם באדם התחתון הנה השכל והמדות הם עצמותו ומהותו ובחי' התנשאות שבו אינו

Et, à titre d'analogie, «Par ma chair, je contemple D.ieu» : même chez l'homme d'en bas, l'intellect et les attributs émotionnels (midot) sont son essence et son être, tandis que la qualité d'élévation de soi qui est en lui

אלא ממנו ולחוץ שאינו נוגע אל עצמותו אלא להתנשא על זולתו והוא בחי' ומדרגה אחרונה שבו כך
n'est qu'en dehors de lui: elle ne touche pas à son essence, mais [sert seulement] à s'élever au-dessus d'autrui; c'est le dernier niveau et le dernier rang en lui. De même,

הנה התפשטות בחי' מלכותו ית' אינה אלא זיו והארה ממנו ית' אל הנבראים ואין מלך בלא עם.
L'extension du niveau de Sa souveraineté, béni soit-Il, n'est qu'un rayonnement et une lueur émanant de Lui, béni soit-Il, vers les êtres créés; et « il n'est pas de roi sans peuple ».

6 וזהו בורא קדושים ישתבח שמך לעד מלכנו. פ"י שכל השבח וההילול מחמת איזה השגה אינו
C'est là [le sens de] « Créateur des êtres saints; que Ton Nom soit loué à jamais (la'ad), notre Roi. »
Cela signifie que toute louange et toute célébration qui procèdent d'une certaine compréhension ne concernent

אלא בחי' שמך ששמו נקרא על הנבראים והוא בבחי' לעד שאינו מתלבש ומתגלה בהם אלא עומדים
בריוח מקום

que le niveau de « Ton Nom », car Son Nom est invoqué sur les êtres créés; et cela relève du mode de « la'ad », car il ne se revêt pas en eux et ne s'y révèle pas, mais ils se tiennent à distance.

וכדכתיב כי הוא צוה ונבראו ויעמידם לעד לעולם ופ"י צוה ונבראו כאלו הם מעצמם נבראו ממילא
מאין ליש ע"י צויו שאין חיותו ית' המחיה ומהוה אותם מאין ליש מתפשט ומתלבש בתוכם בבחי'
גילוי

Ainsi qu'il est écrit : « Car Il a ordonné et ils furent créés, et Il les établit à jamais (la'ad), pour toujours. » Le sens de « Il a ordonné et ils furent créés » est qu'ils auraient été créés comme d'eux-mêmes, pour ainsi dire, spontanément, du néant à l'existence, par Son ordre; car Sa force vitale, béni soit-Il, qui leur donne vie et les fait advenir du néant à l'existence, ne se répand pas en eux et ne s'y revêt pas de manière révélée.

כי מ"ש וברוח פיו כל צבאם לא שיהיה כח הפועל מתלבש ממש כנפעל אלא שהוא כח השופע עליהם
בלבד (ועמ"ש בד"ה קול דודי ובד"ה מי מנה עפר יעקב כפ"י והים עליהם מלמעלה).

Car ce qui est écrit, « et par le souffle de Sa bouche toute leur armée », ne signifie pas que la puissance de l'agent se revêt véritablement dans ce qui est produit, mais qu'elle est seulement une puissance qui s'écoule vers eux. (Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « La voix de mon bien-aimé », et dans celui commençant par « Qui peut compter la poussière de Jacob », à propos de l'explication de « et la Mer était au-dessus d'eux, en haut ».)

וזהו ג"כ וברוח פיו דהיינו עדי"מ בחי' ההבל היוצא מן הפה ולחוץ שגם שהוא יוצא מתוכו ופנימיותו נראה כאלו הוא דבר נפרד מתוכו להיות דבר בפ"ע [בפני עצמו] ואינו מתלבש בהם

C'est également le sens de « par le souffle de Sa bouche » : à titre de comparaison, le souffle qui sort de la bouche vers l'extérieur ; bien qu'il provienne de son intérieur, de sa dimension intérieure, il semble être une chose séparée de son intérieur, une chose à part entière ; et il ne se revêt pas en eux,

אלא בחי' מלכנו להיות מלך שמו נקרא עליהם ואותה אנו מבקשים שישתבח דהיינו להיות בבחי' זו שבה ותוספת בתוקף אור וגילוי

mais seulement le niveau de « notre Roi » : être un Roi dont le Nom est invoqué sur eux. Et c'est cela que nous demandons de voir loué (yishtabach), c'est-à-dire que, dans ce niveau, il y ait louange et accroissement de l'intensité de la lumière et de la révélation.

(ועמ"ש סד"ה ביום השמיני שלח את העם) אבל הקב"ה בעצמו ובכבודו הוא קדוש ומובדל כו' כנ"ל:

(Voir ce qui est écrit à la fin du discours commençant par « Le huitième jour, il renvoya le peuple. ») Mais le Saint béni soit-Il, Lui-même et dans toute Sa gloire, est saint et séparé, etc., comme mentionné plus haut.

7 ג והנה המלאכים מחמת גודל עוצם השגתם ששפען וחיותן נמשך מבחי' שמו לבד שהוא קדוש ומובדל

3. Or, les anges, en raison de l'intensité de leur perception — ils comprennent que leur flux et leur force vitale proviennent uniquement du niveau de Son Nom, car Il est saint et séparé —

לכן הם בבחי' רצוא ושוב רצוא ברשפי אש שלהבת מתלהטת להכלל באורו ית' ושוב ביראה שמחמת היראה הם חוזרים ונרתעים

se trouvent donc dans un état de « mouvement vers l'avant et de retour » (ratso vachov) : ils s'élancent, dans des éclats ardents et des flammes embrasées, pour être absorbés dans Sa lumière, béni soit-Il ; puis ils reviennent, saisis de crainte, car cette crainte les fait reculer et se retirer

לאחוריהם כענין שנאמר וירא העם וינעו ויעמדו מרחוק ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו שיבורך ליומשך למטה ג"כ בבחי' גילוי

en arrière, comme il est dit : « Le peuple vit, trembla et se tint à distance. » Et elles disent : « Bénie soit la gloire de Havaya depuis Son lieu », afin qu'elle soit bénie et également attirée vers le bas, sous une forme révélée,

כמו שהוא למעלה ומזה יתבונן המשכיל להיות ג"כ בבחי' רצוא ושוב באהבה וחשיקה וחפיצה להיות נמשך אחר שרשו להתכלל באור ה' שהוא קדוש ומובדל כו'

comme elle l'est en haut. De là, l'homme réfléchi méditera afin d'être lui aussi dans un état de mouvement vers l'avant et de retour : avec amour, aspiration et désir, se laisser attirer vers sa racine pour être absorbé dans la lumière de D.ieu, qui est sainte et séparée, etc. ;

ושוב ביראה להיות מקבל עול מלכות שמים למטה כמ"ש שום תשים עליך מלך וכמארו"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אם רץ לבך שוב לאחד שיעשה מכון לשבתו ולהיות ה' אחד שורה למטה

et de retour, avec crainte, afin d'accepter ici-bas le joug de la royauté du Ciel, comme il est écrit : « Tu établiras certainement un roi sur toi », et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Si ton cœur s'élance, retourne vers l'Un » ; afin qu'il fasse un lieu de repos pour Sa demeure et que « Havaya est Un » réside ici-bas,

כמו למעלה ועד"ז תקנו ג"כ פסוד"ז [פסוקי דזמרה] ששם נאמר הודו לה' קראו בשמו כו' הודו על ארץ ושמים כו'

comme en haut. Dans cette même optique, ils instituèrent également les Pessouké déZimra (Versets de louange), où il est dit : « Rendez grâce à Havaya, invoquez Son Nom », etc., « Sa majesté est au-dessus de la terre et du ciel », etc.,

לך ה' הגדולה כו' וצבא השמים לך משתחווים אלא שהוא בבחי' ומדרגות העולמות שלמטה בחי' דומם וצומחו ושם ג"כ יש בחי' רצוא ושוב.

« À Toi, Havaya, la grandeur », etc., « et l'armée des cieux se prosterne devant Toi. » Toutefois, cela se situe aux niveaux et aux degrés des mondes inférieurs, aux niveaux de l'inerte et du végétal ; et là aussi, il y a un mouvement vers l'avant et un retour.

8 ולכן יש פסוקים מדבר באהבתו ית' ויש ביראתו ומשניהם נולדה מדת הרחמנות שיש פסוקים מדברים בזה כמו והוא רחום כו'.

C'est pourquoi certains versets parlent de l'amour qu'Il éprouve, béni soit-Il, et d'autres de la crainte qu'Il inspire ; de ces deux sentiments naît l'attribut de compassion, dont certains versets parlent également, tels que « Et Lui, étant compatissant... », etc.

אתה הווי לא תכלא רחמיך כו' ושלשה בחי' אלו הם בחי' אברהם יצחק ויעקב ובחי' הרחמנות זו היא מדתו של יעקב.

«Toi, Havaya, tu ne retiendras pas ta compassion...», etc. Ces trois niveaux sont ceux d'Abraham, d'Isaac et de Jacob, et ce niveau de compassion est l'attribut de Jacob.

9 וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] תפלות אבות תקנום ומזה יבא ויגיע לבחי' ומעלת ומדריגות ביטול גדול מזה בקי"ש [בקריאת שמע] להכליל בבחי' אדם שעל הכסא בחי' פנימית

C'est [le sens de] ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Les prières furent instituées par les Patriarches.» De là, il parviendra et atteindra un niveau, un rang et un degré d'annulation de soi (bitoul) encore plus grand, dans le Chéma: être inclus dans le niveau de l'homme sur le trône, le niveau intérieur.

וזהו שמע ישראל שמע לשון הבנה כי הווי שהוא בחי' עצמותו ומהותו כביכול בחי' ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם כו'

C'est cela, «Écoute, Israël»: «écoute» signifie comprendre. Car Havaya, qui est le niveau de Son essence et de Son être, pour ainsi dire, le niveau de «et sur la ressemblance du trône, une ressemblance semblable à l'apparence d'un homme», etc.,

הוא אלהינו שהוא בחי' אחד א"ח ד' וד' רבתי שהוא בחי' דבר ה' חיות הכללי של כל העולמות

est notre D.ieu (Elokeinou), ce qui correspond au niveau de «Un» (E'had): alef-'het et dalet, ainsi que le dalet majuscule, qui correspond au niveau de «la parole de D.ieu», la force vitale générale de tous les mondes.

כי בעשרה מאמרות נברא העולם ובמאמר אחד יכול להבראות והוא בחי' מחשבה אחת וכמ"ש בזהר במחשבה אחת ברא את העולם ע"ד שכתוב צופה ומביט עד סוף כל הדורות וקורא הדורות מראש כו'

Car «le monde fut créé par dix paroles», alors qu'il «aurait pu être créé par une seule parole»; c'est le niveau d'une pensée unique, comme il est écrit dans le Zohar: «Par une seule pensée, Il créa le monde», selon ce qui est écrit: «Il voit et contemple jusqu'à la fin de toutes les générations», et «Il appelle les générations depuis le commencement», etc.,

וכמ"ש במ"א ובח"י מחשבה הוא בחי' הדיבור לפי שהוא מקור לגילוי העולמות וכמו עד"מ באדם יש כמה מחשבות שמחשב שאינן באין לכלל גילוי הדיבור ונקראו מחשבות

comme il est expliqué ailleurs. Et le niveau de la pensée est celui de la parole, puisqu'elle est la source de la révélation des mondes. À titre d'analogie, chez l'homme aussi, il y a de nombreuses pensées qu'il forme et qui ne parviennent pas à être révélées par la parole ; elles sont appelées des pensées ;

ויש מחשבות שמחשב ומהרהר איך להוציא הדברים מפיו הרי מחשבה זו נכללה בבחי' הדיבור ממש. כך הנה כתיב מאד עמקו מחשבותיך שהם בחי' מחשבתין סתימין כו'.

et il y a des pensées par lesquelles il réfléchit à la manière de faire sortir les paroles de sa bouche ; cette pensée est alors véritablement incluse dans le niveau de la parole. De même, il est écrit : « Tes pensées sont très profondes » ; elles correspondent au niveau des « pensées cachées », etc.

10 ועמ"ש מזה בד"ה באתי לגני. אך הנה המחשבה שהוא מקור ושרש לעלמא דאתגליא היא נקראת ועולה בשם בחי' הדיבור והגילוי וזוהי בחי' ד' רבתי דאחד

[Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Je suis venu dans Mon jardin. »] Mais la pensée qui est la source et la racine du monde révélé (alma de'isgalya) est appelée et comptée sous le nom de parole et de révélation ; c'est là le niveau du grand dalet de E'had,

שהוא המאמר א' שבו נכללו כל העשרה מאמרות שהוא בחי' אור א"ס הנמשך ומתפשט בעשרה מאמרות להוות כל הנבראים מאין ליש ולפי שאין שם עדיין בחי' ריבוי והתחלקות עשרה מאמרות

qui est l'unique parole dans laquelle les dix paroles sont toutes incluses : la Lumière infinie (Or Ein Sof), qui est attirée et se répand dans les dix paroles pour faire exister tous les êtres créés, du néant à l'existence. Et puisqu'il n'y a pas encore là de multiplicité ni de division en dix paroles,

לכן נק' מחשבה אחת ועי"ז יגיע למדריגות ואהבת בכל לבבך בשני יצריך שגם היצה"ר [היצר הרע] וכח המתאווה שבנפשו יוכלל בשרשו ואתהפכא מחשוכא לנהורא.

elle est donc appelée « une seule pensée ». Par là, il parviendra aux niveaux de « Tu aimeras... de tout ton cœur », « avec tes deux penchants », de sorte que même le mauvais penchant et la force du désir dans son âme seront inclus dans leur racine et transformés de l'obscurité en lumière.

11 וזהו כי תצא למלחמה על אויבך. פ"י כי תצא למלחמה זו לנצח כח המתאוה שכנפשו לקררה בתענוגי עוה"ז הגשמים ולאתהפכא לאהבת ה' תהיה בבחי' על אויבך

C'est là [le sens de] «Lorsque tu partiras en guerre contre (al) tes ennemis». Cela signifie : lorsque tu pars pour cette guerre afin de vaincre la force du désir dans ton âme, de la refroidir à l'égard des plaisirs matériels de ce monde et de la transformer en amour de D.ieu, sois dans la modalité de «al oyvecha», au-dessus de tes ennemis ;

דהיינו בבחי' שרשם למעלה כי אין רע יורד מלמעלה ושרשם הוא טוב שהוא מבחי' מרכבה עליונה שבקדושה (ועמ"ש בד"ה ונתתי לך מהלכים).

c'est-à-dire au niveau de leur racine supérieure. Car «aucun mal ne descend d'en haut», et leur racine est bonne, puisqu'elle relève du niveau du Char céleste, qui appartient à la sainteté. (Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et Je te donnerai des lieux où marcher».)

אלא שלאחר ירידת והשתלשלות המדרגות נעשו שמרי האופנים ומשם נמשכו הע"ש שמהם נמשכו כל תענוגי עוה"ז והכח המתאוה כנ"ל. וכשנתעלה ונכלל בשרשו מתהפך מרע לטוב:

Toutefois, après la descente et l'enchaînement des niveaux, les scories des Ofanim apparaissent ; de là procédèrent les soixante-dix princes, desquels procédèrent tous les plaisirs de ce monde et la force du désir, comme indiqué plus haut. Et lorsqu'elle est élevée et réintégrée à sa racine, elle se transforme du mal en bien.

12 ד אך א"א להתהפך טבעית מדתו לשנותה לגמרי בלתי עזר וסיוע אלקי' כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלמלא הקב"ה עוזרו כו'

4. Mais il est impossible de transformer la nature d'un trait de caractère, de la changer entièrement, sans l'aide et le soutien divins, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Si le Saint béni soit-Il ne l'aidait pas... »

דהיינו שאין כח בנפשו לבד להיות עולה ונכלל בשרשו רק אחר שיומשך הארה מאור א"ס ב"ה על נפשו

C'est-à-dire que son âme, à elle seule, n'a pas la force de s'élever et de se fondre dans sa racine, si ce n'est après qu'un rayon de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, a été attiré sur son âme.

והוא הארת אור התורה והמצות מבחי' דמות אדם שעל הכסא רמ"ח אברים דמלכא ושס"ה גידים שהם מעבר להדם הוא הנפש והחיות המפשט לכל האברים ע"י קיום ושמירת מל"ת [מצות לא תעשה] ועי"ז נותן כח באש שלמעלה

Il s'agit du rayonnement de la lumière de la Torah et des mitsvot, provenant du niveau de la forme d'un homme qui est sur le trône : les 248 membres du Roi et les 365 tendons, qui sont le passage du sang — lequel est l'âme et la force vitale qui se répand dans tous les membres — grâce à l'accomplissement et à l'observance des commandements négatifs. Par cela, il donne de la force au feu d'en haut,

שהוא בבחי' כסא להמשיך ולירד למטה לכלות ולשרוף את כח נפש המתאוה הבהמית ולהעלותו לשרשו כנ"ל

qui se trouve au niveau du trône, afin d'être attiré et de descendre ici-bas, pour consumer et brûler la force de l'âme animale portée vers le désir, et l'élever jusqu'à sa racine, comme mentionné plus haut.

ואזי יאירו בו מדותיו של הקב"ה ולא מדות טבעי' [טבעיים] שבנפשו (ועמ"ש מזה ע"פ בהעלותך כפי' שירד על פי מדותיו)

Alors les attributs du Saint béni soit-Il rayonneront en lui, et non les traits naturels de son âme. (Voir ce qui est écrit à ce sujet sur le verset « Quand tu élèveras [les lampes] », dans l'explication de « qui descend au bord de ses vêtements » [al pi midosav].)

וזהו ונתנו ה' אלהיך בידך הוי' הוא בחי' התורה שהיא רצונו וחכמתו ית' ואורייתא וקוב"ה [וקודשא בריך הוא] כולא חד ואלהיך בחי' המצות רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא ושרש ב' בחי' אלו הם נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן

C'est là le sens de « et Havaya, ton D.ieu, le livrera en ton pouvoir ». Havaya désigne le niveau de la Torah, qui est Sa volonté et Sa sagesse, béni soit-Il ; or « la Torah et le Saint béni soit-Il ne font qu'un ». « Ton D.ieu » désigne le niveau des mitsvot, « les 248 commandements, les 248 membres du Roi ». La racine de ces deux niveaux est que « leur commencement est enchâssé dans leur fin, et leur fin dans leur commencement ».

כי בחי התורה הוא בחי מלך כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] מתניתא מלכתא שהמשנה הוא עד"מ כמו מלך שהוא גוזר ואומר שאם יטעון ראובן כך כו'

Car le niveau de la Torah est celui d'un roi, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « La Michna est une reine » ; la Michna est, par analogie, semblable à un roi qui décrète et dit : si Reouven prétend ceci, etc.,

יהיה פסק כך וכך וכן בדיני איסור והיתר ובחי המצות הם בחינת עבד לשמוע בקולו וכדכתיב כי חי בני ישראל עבדים.

le jugement sera tel ou tel ; il en va de même pour les lois de l'interdit et du permis. Le niveau des mitsvot, lui, est celui d'un serviteur qui obéit à la voix de son maître, comme il est écrit : « Car les enfants d'Israël sont des serviteurs pour Moi. »

13 והנה בחינת מלוכת התורה שבה מלכים ימלוכו הוא מחמת שכל העוסק בתורה הקב"ה קורא ושונה כנגדו.

Or, la royauté de la Torah, « par laquelle les rois règnent », tient à ce que quiconque s'adonne à la Torah, le Saint béni soit-Il lit et étudie face à lui.

וכמ"ש ואשים דברי בפיך ויעקב חבל נחלתו כמו למשל באדם המנענע בחבל למטה מתנענע גם למעלה בראש החבל ולזה נמשלה התורה למים שיורדין ממקום גבוה למקום נמוך

Comme il est écrit : « J'ai placé Mes paroles dans ta bouche », et : « Jacob est le cordage de Son héritage » : c'est comme une personne qui secoue un cordage en bas ; celui-ci bouge également en haut, à son extrémité supérieure. C'est pourquoi la Torah est comparée à l'eau, qui descend d'un lieu élevé vers un lieu bas.

וזוהו נעוץ תחלתן בסופן ובחי המצות הם סופן בתחלתן כי סוף מעשה במחשבה תחלה (ועמ"ש ע"פ השמים כסאי והארץ כו' וע"פ עלי באר בפ"י מעין גנים באר מים חיים וסד"ה קול דודי גבי מדלג ומקפץ)

C'est là le sens de « leur commencement est enchâssé dans leur fin ». Quant au niveau des mitsvot, il est « leur fin dans leur commencement », car « la fin de l'action fut d'abord dans la pensée ». (Voyez ce qui est écrit sur le verset « Les cieux sont Mon trône, et la terre... » ; sur le verset « Jaillis, ô puits », à propos de l'explication de « une source de jardins, un puits d'eaux vives » ; et à la fin du discours commençant par « La voix de mon bien-aimé », au sujet de « sautant... bondissant ».)

ולכן פעם ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] גדול תלמוד שמביא לידי מעשה אלמא מעשה עדיפא ופעם אמרו ותלמוד תורה כנגד כולם כי שניהם אמת שבבחי' נעוץ תחלתן בסופן תלמוד תורה גדול.

C'est pourquoi, parfois, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «L'étude est grande, car elle mène à l'action», ce qui montre que l'action est supérieure; et parfois, ils ont dit: «L'étude de la Torah équivaut à toutes [les mitsvot]». Les deux affirmations sont vraies: sous l'angle de «leur commencement est enchâssé dans leur fin», l'étude de la Torah est supérieure;

ובבחי' סופן בתחלתן מעשה גדול ושניהם צריכים להיות באדם כי ההמשכות שאדם ממשיך בבחי' התורה הוא להיות בחי' רצוא מחמת התבוננות בתחלתן ובשרשן

et sous l'angle de «leur fin dans leur commencement», l'action est supérieure. Toutes deux doivent être présentes chez l'homme. Car l'effusion que l'homme suscite par la Torah vise à produire l'état de «course» (ratso), par la contemplation de leur commencement et de leur racine,

כי אורייתא מחכמה נפקת והוא וחכמתו הכל א' וכשהוא עוסק בה הקב"ה קורא ושונה כו'

car «la Torah émane de 'Hokhma», et «Lui et Sa sagesse ne font qu'un»; lorsqu'un homme s'y adonne, le Saint béni soit-Il lit et étudie, etc.

ואם רץ לבך שוב לאחד היינו ע"י מעשה המצות שסופן בתחלתן ומתעלה ונכלל בשרשם למעלה מעלה עד רום המעלות אור א"ס ב"ה ועי"ז יומשך ויתפשט למטה כח האש שלמעלה במרכבה עליונה ונגעה עד נפש הבהמית

Et «si ton cœur court, retourne vers l'Un»: c'est par l'accomplissement des mitsvot, dont la fin est dans leur commencement; alors il s'élève et s'intègre à leur racine, toujours plus haut, jusqu'aux sommets les plus élevés, la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Par là, la puissance du feu supérieur, dans le Char céleste, sera attirée vers le bas et s'y répandra, jusqu'à atteindre l'âme animale.

כי החיות נושאות ומנושאות עם הכסא שהרוכב על הכסא נושא את נושאו וזהו בחי' אדם בגימטריא מ"ה [מה] שהוא בחי' חכמה כ"ח מ"ה [מה] בחי' ביטול כו'

Car les 'Hayot portent et sont portées avec le trône: Celui qui chevauche le trône porte ceux qui Le portent. C'est là le niveau d'Adam («homme»), dont la valeur numérique est Mah (45), ce qui correspond au niveau de 'Hokhma, koach mah («la puissance du "quoi"»), au niveau de l'annulation de soi (bitoul), etc.

כנזכר במ"א כי לפי שבח"י גילוי ית' בעולמות הוא במדות וראשיתן בח"י חסד כמ"ש כי אמרתי עולם חסד יבנה.

comme il est mentionné ailleurs. Car, puisque Sa révélation, béni soit-Il, dans les mondes s'opère par les attributs émotionnels (midot), dont le premier est le niveau de 'Hessed (bonté), comme il est écrit : «Car j'ai dit : le monde est bâti par la bonté»,

ולכן א"א להפך המדות שבעולמות כ"א בהמשכות חכמה עילאה שהוא מקור התורה והמצות כנ"ל (ועמ"ש מזה בפ' וישב בד"ה בכ"ה בכסלו בענין המנורה כו')

il est donc impossible de transformer les attributs des mondes autrement qu'en faisant descendre la 'Hokhma supérieure, qui est la source de la Torah et des mitsvot, comme mentionné plus haut. (Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans la paracha Vayéchev, dans le discours commençant par «Le vingt-cinq Kislev», au sujet de la Menora, etc.)

ואח"כ ושבית שביו דהיינו מה שה"י [שהיה] בשביה אצל כח המתאווה ע"י שהמשיך את עצמו ברעות העולם הזה ותענוגיו

Et ensuite, «et tu feras captifs ses captifs» : c'est-à-dire ce qui était retenu captif par la puissance du désir, parce qu'il s'était laissé entraîner par les maux de ce monde et ses plaisirs,

הנה חיל בלע ויקיאנו להיות עולה ונכלל ג"כ בקדושה (ועמ"ש בד"ה כנשר יעיר) ועד"ז תקנו בתפלות ש"ע [שמונה עשרה] סלח לנו כי חטאנו שעד שלא הי' [היה] לו אתערותא דלתתא הי' [היה] בבחי' אוילים מדרך פשעם כו'

voici qu'«il a englouti des richesses et les vomira», afin qu'elles s'élèvent et soient elles aussi intégrées dans la sainteté. (Voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par «Comme l'aigle qui réveille son nid».) Dans cette même optique, ils ont institué dans les prières de la Chemoné Essré : «Pardonne-nous, car nous avons péché» ; car, avant qu'il n'ait connu un éveil d'en bas, il se trouvait dans l'état de «ceux qui sont insensés à cause de leur conduite rebelle», etc.,

כמ"ש במ"א ע"פ בהעלותך את הנרות ועכשיו שרואה שחטא צריך שיחזיר הניצוצים שנפלו בשבירה בחטאיו וע"ז תיקנו לומר והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

comme il est expliqué ailleurs à propos du verset : «Quand tu feras monter les lampes». Or, maintenant qu'il voit qu'il a péché, il doit rétablir les étincelles qui sont tombées lors du brisement à cause de ses péchés ; c'est pourquoi ils ont institué ces paroles : «et ramène-nous à une techouva complète devant Toi».

פ"י שיהיה בבחי' לפניך כמכו שהם בשרשן שיכללו ויתאחדו החיות שלהם במקור חוצבם באור א"ס ב"ה ומשם יושפע שפע חדש והארה חדשה.

Le sens est qu'elles soient dans l'état de « devant Toi », comme elles le sont à leur racine : que leur force vitale y soit absorbée et unie à la source d'où elles ont été taillées, dans la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il ; et que de là soit accordé un nouvel influx et un nouvel éclat.

14 וזהו ענין כל הברכות שבש"ע [שבשמונה עשרה] ברוך אתה שיוברך ויומשך המשכה והארה חדשה מאור א"ס ב"ה לבחינת דעת ותשובה וסליחה כו'.

Tel est le sens de toutes les bénédictions de la Amida : « Béni sois-Tu », afin qu'une nouvelle effusion et une nouvelle lueur soient bénies et attirées depuis la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, vers le niveau de la connaissance, de la techouva, du pardon, etc.

וזהו ענין שנאמר ריח ניחוחי לשון נחות דרגא ופ"י שעל ידי שיקריב לחמי לאשי היא עולה לריח

Tel est le sens de ce qui est dit : « Mon agréable parfum » (réa'h ni'ho'hi), expression qui évoque « descendre d'un degré » (né'hot darga). Cela signifie que, lorsqu'on offre « Mon pain pour Mes feux », l'offrande s'élève comme un parfum,

שיהיה נחת רוח לפניו ית' כמאן דאריח ריחא ואזי יהיה בבחינת ניחוחי דהיינו להיות נחות דרגא לתתא להשפיע שפע טובו ואורו כנ"ל.

afin qu'il y ait satisfaction (na'hat roua'h) devant Lui, béni soit-Il, comme lorsqu'on respire un parfum ; alors, elle sera dans l'état de « ni'ho'hi », c'est-à-dire qu'Il descendra d'un degré, vers le bas, pour accorder l'abondance de Sa bonté et de Sa lumière, comme indiqué plus haut.

וזהו ניחוחי שליח כאלו ממשיכין אותו כביכול בעצמו למטה להיות שורה ומתגלה בתחתונים בבחינת גילוי כו'.

Tel est le sens de « ni'ho'hi » : [c'est-à-dire] « Mon » ni'ho'a'h, comme si l'on attirait Lui-même, pour ainsi dire, vers le bas, afin qu'Il réside et se révèle parmi les êtres inférieurs, de manière manifeste, etc.

(ובזה יובן ג"כ מ"ש אדם כי יקריב מכם קרבן כו' דה"ל [דהוה ליה למימר] אדם מכם כי יקריב כו' וכמ"ש במ"א אלא כי פ"י אדם קאי על התורה רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם בחינת רמ"ח אברין כו')

(On comprendra également ainsi ce qui est écrit : « Un homme (adam), lorsqu'il apporte de vous une offrande », etc. ; car il aurait fallu dire : « Un homme de vous, lorsqu'il apporte », etc., comme cela est expliqué ailleurs. Mais le sens est que « adam » désigne la Torah : les 248 commandements positifs sont les 248 membres, etc. ;

ועל ידי זה כי יקריב מכם מן הבהמה כו' שעל ידי זה נמשך הכח לברר נה"ב [נפש הבהמית] כי אדם בחינת תורה שם מ"ה [שם מ"ה] מברר ב"ן [שם ב"ן] בחי' בהמה כו')

et, grâce à cela, « lorsqu'il apporte de vous, parmi les animaux », etc. : c'est ainsi que la force nécessaire pour raffiner l'âme animale est attirée. Car adam est le niveau de la Torah, le Nom MaH (45), qui raffine BaN (52), le niveau de l'animal, etc.,

וכדלעיל בפ"י ונתנו ה' אלקיך בידך ועמ"ש בפ' יתרו בד"ה בחדש השלישי ולכן כל הקרבנות היו במשכן או במקדש דוקא שבו השראת אור א"ס שם מ"ה [שם מ"ה] מברר ב"ן [שם ב"ן] כו') :

comme indiqué plus haut dans l'explication de « et Havaya, ton D.ieu, le livrera entre tes mains » ; et voir ce qui est écrit dans la paracha de Yitro, dans le discours commençant par « Au troisième mois ». C'est pourquoi toutes les offrandes étaient apportées exclusivement dans le Tabernacle ou dans le Temple, où réside la Lumière infinie : le Nom MaH y raffine BaN, etc.)

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-seitzei/1/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak